

Обраћање високог представника Кристијана Шмита на комеморацији у Поточарима, 11. јул 2025.

Поштовани преживјели, мајке и породице жртава геноцида у Сребреници,

Цијењени представници међународне заједнице, европских земаља и осталих земаља широм свијета.

Драги пријатељи, даме и господо,

овдје смо данас да одамо почаст жртвама геноцида почињеног у Сребреници, у Поточарима, у јулу 1995. године. Одавање почасти није само исказивање поштовања према наслијеђу жртава, одавање почасти је и чување достојанства жртава, достојанства оних који су толико пропатили, у свјетлу покушаја негирања или релативизовања геноцида или било којег другог ратног злочина и злочина против човјечности.

Преживјелима и породицама жртава геноцида одајем почаст због њихове хуманости која је за примјер свима нама!

Хвала вам на храбрости и одлучности да градите бољу будућност.

Хвала вам што никада не одустајете.

Хвала вам што сте нас позвали, оне који 1995. нису интервенисали против Младића и његових саучесника у ужасним гашењима толиког броја живота.

Ми који смо данас овдје разумијемо да заједнички морамо да радимо како би дали допринос изградњи будућности и мира. Долазимо из цијелог свијета да бисмо данас били овдје са вама.

Сребреница се не може заборавити. Надам се да ћемо данас упутити сигнал цијелом свијету да постоји могућност са једне стране оплакивати, а истовремено радити на бољој будућности. Генерална скупштина УН-а је својом Резолуцијом прогласила 11. јул Међународним даном сјећања на геноцид у Сребреници 1995. године.

Ово је важан темељ за изградњу повјерења у принципе истине и правде у Сребреници и шире. Истовремено је то и обавеза за нас да радимо са млађим нараштајима, да говоримо и разговарамо о ономе што се дешавало и да радимо у правцу помирења.

Ове године посмртни остаци седам особа убијених у геноциду биће укупано и наћи свој смирај.

Дубоко саосјећамо са њиховим породицама. Још увијек непозната судбина више од 7000 жртава из цијеле земље и хиљаду људи са овог подручја мрља је на савјести човјечанства. То је такође и морална обавеза у духу Дејтонског споразума.

Морамо да се побринемо за оне који желе да се врате, а суочавају се са пријетњама умјесто добродошлицом.

То дугујемо Босни и Херцеговини и њеној транзицији из послеријатног друштва у модерну и мирну демократију коју могу да обликују њени грађани.

Као високи представник за Босну и Херцеговину, позивам све колеге представнике међународне заједнице да не дозволимо да се Дејтон заборави, него да се боримо против онога што је омогућило рат, довело до геноцида и потребе да се хитно постигне Мировни споразум у Дејтону.

Они који игноришу чињенице доприносе стварању веће неизвјесности у будућности. Зато памтимо лекције научене у Дејтону и имајмо на уму да је пут ка демократској европској земљи, без дискриминације, окосница нашег мандата. Негирање геноцида, етнички мотивисана мржња и идеје о националној или вјерској надмоћи не смију имати мјесто у овој земљи.

Сребреница и цијела Босна и Херцеговина морају бити мјесто живота и наде.

То мора бити мјесто које будућим генерацијама нуди бољу будућност у оквиру ЕУ.

Основ за то је Дејтонски споразум, његове институције и територијални интегритет ове земље.

Промјене и побољшања морају да се проводе заједнички, удружено, а не једнострано.

То је такође тајна помирења и принципа – никад више!

Хвала вам.